

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Eelke de Jong

Eelke de Jong bestudeert sinds vijftien jaar de invloed van normen en waarden (samengevat onder het begrip cultuur) op economische verschijnselen.

Waar werkt u op dit moment aan?

“Momenteel werk ik aan een herziening van een paper. Dit paper gaat over hoe centrale bankiers denken over de noodzakelijke onafhankelijkheid van centrale banken en de rol van beleidsexperts in crisistijd. Een eerder onderzoek leverde grote verschillen op tussen met name de Fransen en de Duitsers. Een nadeel van dat onderzoek was dat het gebaseerd was op de culturele dimensies van Hofstede. Deze dimensies proberen de centrale tendens in een land te meten. Maar het is hier niet van belang wat de gewone man vindt, maar wat de mening is van degenen die de beslissingen nemen. In het huidige onderzoek proberen we die meningen te achterhalen door speeches van centrale bankiers te analyseren. We construeren *cognitive maps*. Deze geven een idee van de denkbeelden van de spreker. De analyse heeft betrekking op Axel Weber (Duitsland), Jean Jacques Trichet (ECB), Christian Noyer (Frankrijk), Miguel Ángel Fernández Ordóñez (Spanje) en Patrick Honohan (Ierland). Daarnaast ben ik bezig een studie op te zetten naar de verschillen tussen Europese landen wat betreft de mate waarin marktwerking en concurrentie geaccepteerd zijn.”

Wat zijn uw bevindingen?

“Voor veel van de onderzochte items vinden we dat de mening van de centrale bankiers overeenkomt met hetgeen we op grond van de nationale cultuurverschillen verwacht hadden. Axel Weber heeft een sterke voorkeur voor een onafhankelijke centrale bank en hecht aan *checks* en *balances*. De mening van Trichet zit vaak tussen die van Noyer en Weber in. Wij concluderen daaruit dat hij in zijn functie als president van de ECB probeert een bemiddelende rol te spelen. Wat het marktwerkingproject betreft is veel nog in opbouw. Wel is er al een voorstudie gedaan naar de markt voor energie. Daaruit blijkt dat Frankrijk (en

Italië) energiebedrijven als nationale kampioenen zien en niet gemakkelijk van zin zijn de energiemarkt voor buitenlandse concurrentie open te stellen.”

Wat kan de beleidsmaker leren uit uw onderzoek?

“Beleidsmakers dienen zich te realiseren dat binnen Europa de denkbeelden sterk verschillen over hoe een economie in elkaar zou moeten zitten. Dit betekent dat gemeenschappelijk overeengekomen regels heel verschillende uitwerkingen in de landen kunnen hebben en dat het beleid van een Europese instelling mede afhankelijk is van de nationaliteit van de leidende figuur. Wil men dat niet, dan moet men vooraf de bevoegdheden inperken, bijvoorbeeld stemmen bij gekwalificeerde meerderheid. In het geval van de energiemarkt betekent het dat het streven naar *one level playing field* lang niet door iedereen wordt gedragen. Dan kan het verstandig zijn om niet voorop te lopen met het introduceren van marktwerking, want dat kan de eigen markt en nationale aanbieders kwetsbaar maken.”

UIT DE OUDE ESB-DOOS

ETHIEK?

Het Journaal gisteren: “werkloosheid gedaald naar 189.000”. Doe daar maar een paar honderd bij, namelijk al die economen die, net als ik, elke keer weer worden ingehaald door de werkelijkheid die we niet begrijpen en altijd weer verkeerd inschatten. Wij moeten weg. Wij moeten ontslagen worden. Sluit de tent, het geklungel heeft nu wel lang genoeg geduurd. Er is geen econoom in Nederland die ook maar in de verste verte de werkgelegenheids-groei van de laatste twee jaar heeft zien aankomen. Sla de MEV erop na: in 1999 zouden er 95.000 banen bij komen. Het zijn er 163.000 geworden, bijna twee keer zoveel ofwel een voorspelfout van 100%.

Stelder, D. (2000) Afscheid van de somberologie. ESB, 85(4242), 107.

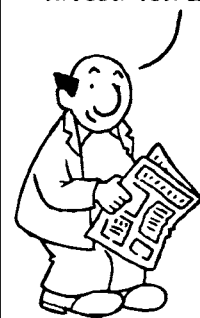
Wisselende cijfers dit jaar... Twee jaar winst op de beurs verdampt en de AEX staat op het niveau van 2014.

Het consumentenvertrouwen daalde licht, maar blijft nog boven het niveau van net voor de crisis in 2008.

De gemiddelde huizenprijs steeg zelfs tot het niveau van 2004.

Onze winkelstraten zijn inmiddels weer op het niveau van voor 1887.

